

Mi is az a visual kei?

Egy feltűnő zenei stílus történelme

A visual kei a japán zene talán legfurcsább és legegységesebb része. Ha ezt a kifejezést használjuk, sokkal inkább szubkultúráról beszélünk, mintsem egy zenei stílusról, mert – habár létezik egy elég jellegzetes, hard-rock, metal, goth/dark és hasonló elemekből építkező hangzásvilág, amit sokan követnek – az együttesek más-más stílusú zenében utaznak. Ezek a stílusok a végletekig eltérőek lehetnek. Ezek a külsőségek legtöbbször elriasztják a felkészületlen érdeklődőket, legkésőbb akkor, mikor megtudják,

hogyan a tagok (szinte kivétel nélkül) férfiak (ami a fényképek alapján időnként valóban hihetetlen). Legfontosabb jellemzője, hogy az együttesek a zenén kívül a kinézetre is nagyon nagy hangsúlyt fektetnek, ahogy ezt a stílus elnevezése is jól mutatja. Vizuális, vagyis látványon alapuló rockról beszélünk: látványos, kirívó kosztümök, extrém frizurák, elképesztő, feltűnő, színes smink. Viszont aki rászánja magát, és a zenét is meghallgatja, rájön, hogy sokkal többről van szó, mint egy csak külsőségekről szóló

divatörületről. Ezt bizonyítja az is, hogy a visual kei már több mint egy évtizede jelen van, és manapság izgalmasabb és változatosabb, mint valaha.

Az európai felfogás, a belénk nevelt hozzáállás miatt sokaknak előítéleteik vannak a visual kei képviselőivel szemben. Ilyenkor nem árt belegondolni, hogy Japán egyrészt lényegesen toleránsabb hely, másrészt ott a nemek közt nincsenek annyira egyértelmű eltérések, mint nálunk. Az egész valamikor a nyolcvanas évek elején kezdődött. Japánban természetesen már a '60-es évek óta voltak szép számmal rock-zenekarok/énekesek, de habár a maguk stílusában jók voltak, többnyire semmi igazán eredetit nem tudtak felmutatni. Semmi olyat, amitől egy átlag külföldi felvonta volna a szemöldökét, hogy "ohh, mi ez? Ilyet még nem hallottam!" Azonban ez már nem sokáig maradt így. A „hagyományos”, régóta fennálló stílusokkal szakítva a japánok a nyugati hard-rock és

a heavy metal felé fordultak. Az ezeket népszerűsítő együttesek nagy hatással voltak az akkori alakult bandákra, nemcsak a zene, hanem a kinézet terén is. Elterjedtek a hatalmas, feltupírozott frizurák, a bőrruhák, és az erős sminkelés. Ezekből az évekből ered a későbbiekben meghatározóvá vált nőies, androgün külső. Az alapító zenekarok egyike volt az **1982-ben alakult X (akik pár évvel később X-Japan névre váltottak)**. Az énekes Toshi és dobos/zongorista Yoshiki által alapí-

Képen: X-Japan

tott X zenéjét a kiadók eleinte persze túl durvának találták és így nem jutottak szerződéshez. Egy idő után feladták a felesleges próbálkozásokat és családi pénzből saját kiadót alapítottak Extasy Records néven és ezzel kezdetét vette a visual-rock igazi története. Persze nem az X volt az egyetlen ilyen zenekar... számtalan más banda játszott hasonló hard-rock inspirálta zenét, hasonló külsőségekkel megtárogatva. **Dead End, Gas Tunk, Media Youth, Tokyo Yankees, Gilles De Rais és a hagyományos heavy metal hangzást követő Seikima II, vagy a Color melyben a később meghatározó szerephez jutó Free Will kiadót alapító Dynamite Tommy felbukkant...**

Azonban az X hatása kiadójuknak, Yoshiki zeneszerzői képességének, valamint nagy részben a zenekartagok (**elsősorban Hide és Yoshiki**)extravagáns személyisé-

Képen: Hide és Yoshiki

gének köszönhetően felbecsülhetetlen. Hogy némiképp érzékeltessem a visual kei sokszínűségét, fontosnak tartom megemlíteni a **Buck-Tick** nevű bandát, akik nem az X-nek köszönhetőek sikerüket. Már az X előtt befutottak, zenéjük távol állt a hard-rock-tól, inkább a kissé zordabb, felkavaróbb számok jellemezték őket. Külsőségekben inkább a fekete-fehér ruhák, borzas frizurák

Képen: Hyde

váltak védjegyükké. A '90-es

években tűntek fel a sokszor zavarba ejtően nőies zenészek. Jó példa erre **Hyde**, aki szépségével gyakorlatilag bármelyik férfit könnyedén elcsábíthatta volna. Nemcsak a szexis-nőies arcok voltak jellemzők, hanem megjelentek olyan tagok is, akik 25-30 év körüli férfi létükre hihetetlenül aranyos tizenkét éves kislánynak tűntek. A fent felsorolt néhány együttes és kortársaik maradandót alkottak a visual kei sokszínű színpadán. Öltözékeiknek, frizuráiknak, színpadi allűrjeiknek egy-egy momentuma a mai bandák külsejében, előadásaiban is visszaköszön. A fentiek, illetve a '90-es évek közepén megjelenő együttesek (**pl. Dir en Grey**) rövid idő alatt hatalmas népszerűsége tettek szert. Egy-két demo után máris felfigyelt rájuk valamilyen kiadó, és egyre több rajongót szereztek. Ezzel azonban együtt járt az is, hogy mind zeneileg, mind külsőségekben egyre visszafogottabbakká váltak. A sikítózós, borús hangvételi számok helyett egyre inkább a balladai szerelmes daloké lesz a főszerep, a sminkes és az extrém ruhák pedig majdhogynem eltűnnek. A **Malice Mizer** például a sikerrel együtt járó pénzből még extrémébbé tette a színpadi show-kat. A '90-es évek másik nagyhatású bandája a **Dir en Grey**, akik sokat megőriztek „elődeik” stílusából.

Az együttesek a siker beköszöntevel egyre egyedibbé váltak, bár erre más-más utat választottak. **Néhányan, mint például a Jeanne Da Arc és a Raphael, egy nagyon jellegzetes hangzás képviselői lettek:** dallamosabb, popos számokkal

jelentek meg, ami nem csökkentette népszerűségüket, sőt! **A L'Arc~en~Ciel is magára talál ebben az időben, és Japán egyik legsikeresebb, legnépszerűbb**

Képen: L'Arc~en~Ciel

zenekarává lép elő. A Kuroyume énekes a banda feloszlása után punkosabb vonal felé indul az új, **Sads** nevű formációval. **Ezt a néhány évet joggal nevezhetjük a J-Rock fénykorának.** Számtalan lemez, kislemez, album jelenik meg, egyre-másra alakulnak az újabbnál újabb együttesek, akik már több ezer fő előtt lépnek fel, turnéznak, és a szokásokkal szakítva saját stílusukat építgetik. Külföldön is ekkor kezdenek felfigyelni erre a különleges japán jelenségre, így a visual kei képviselői nemzetközi elismerésre tesznek szert. 2000-ben negatív fordulat köszöntött be a visual kei világában. Rengeteg formáció feloszlott (**Luna Sea**), „szünetet tartott” (**L'Arc~en~Ciel**), a tagok inkább szólókarrierükre koncentráltak. A kényszerűségből vagy épp önként vállalt szünetek sok esetben elhúzódtak, és szintén felbomlással végződtek.

Képen: Dir en Grey

Nem elég, hogy egymás után tűntek el a számtalan rajongóval rendelkező együttesek, a kiadók némelyike is erre a sorsra jutott. Jó példa erre a **Key Party** csődbe jutása. Ezt gyakorlatilag egyetlen általuk támogatott csapat élte túl, a Crow, ami Kagrra néven ma is fut, és nagy-

Képen: Plastic Tree

on sikeres. A zenekarok előtt tulajdonképpen két lehetőség áll: az ismertségük csökkenését kockáztatva visszatérnek a

független kiadókhöz, de saját elképzelés szerint dolgozhatnak (**Malice Mizer**, **Dir en Grey**), vagy maradnak a nagyobb kiadónál, de nem fejlesztik tovább a műfajt (**Plastic Tree**). 2001-ben – a hatalmas sikerek ellenére – bekövetkezett a visual kei történetének

Képen: Velvet Eden

egyik legmeggrázóbb eseménye: a Malice Mizer bejelentette, hogy határozatlan időre „leállnak”, szünetet tartanak. A goth hangzásvilágát előnyben részesítők közül a legismertebb talán a **Velvet Eden**. Ezeken felül számos különböző jellegzetesség fellelhető, ezek azonban csak egy-két együttesre vonatkoznak. Ez volt a fő irányvonal, de ezen kívül természetesen sok más is beszivárgott a visual kei zenéjébe. Megjelent az elektronika, főként a **Guniw Tools**, a **Blam Honey**, vagy a **Mushi** képviselőiben. Akárhogy is, a zenei stílus kezdett határozottabb formát ölteni: mesterien ötvözték a lány dallamokat a sikítózással és a kemény zúzással. A nyugatról átvett jellemzőket a mai

napig jellegzetes, lenyűgöző gitárszólókkal, és a refrén gyakori kihagyásával tették egyedivé. A sok csalódás ellenére a visual kei rajongóinak száma nemhogy csökkent volna, de folyamatosan gyarapodott. Egy nagyon különös/különleges, már-már misztikus szubkultúrává nőtte ki magát. Külön érdekesség még, hogy a rajongók körében elterjedt a cosplay, mikor is a fanok beöltöznek kedvenc zenészükhöz. A cosplay szerelmeseinek dolgát megkönnyítendő rájuk specializálódott üzletek nyíl-

Képen: Kanon Wakeshima
Goth Loli énekes

tak, ahol beszerezhették akár a megvarrhatatlannak tűnő kosztümöket is. Legnagyobb örömeikre nem ritkán rajongásuk tárgya alkotott saját divatmárkát (pl. **Mana** megalapította **Moi-Memé-Moitié** nevű cégét.) Így alakult ki a **Goth-Lolita** nevezetű stílus.

Írta: Deszi